

Från: andreas.ahlander@sjofartsverket.se
Skickat: den 10 februari 2025 14:03
Till: andreas.ahlander@sjofartsverket.se
Ämne: Remiss av Sjöfartsverkets föreskrifter från 1 juli 2025
Bifogade filer: Följebrev.pdf; Föreskrift om ändring av SJÖFS 2024_2.externremiss.pdf; Konsekvensutredning om tillhandahållande av lots lotsbeställning tilldelning av lots och lotsavgifter.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Björn
AppServerName: p360_prod
ArchiveStatusCode: 3
DocumentID: RR 2025-44:01
DocumentIsArchived: -1

Hej,

Ni inbjuds härmed att inkomma med synpunkter på Sjöfartsverkets förslag till ändringar av nedan föreskrift.

Bifogat detta utskick är följande dokument:

- Följebrev
- Föreskrift om ändring av SJÖFS 2024:2 om tillhandahållande av lots, lotsbeställning, tilldelning av lots och lotsavgifter
- Konsekvensutredning

OBS. Exakt nummerordning på ändringsföreskrift kommer i samband med beslut

Vänligen ange **diarienummer 25-00133** ert remissvar avser.

Föreskriften föreslås börja gälla den 1 juli 2025. De ändringar som föreslås framgår av förslag till föreskrift om ändring samt av bifogad konsekvensutredning.

Synpunkter ska ha inkommit **senast den 24 mars 2025** och mailas till sjofartsverket@sjofartsverket.se eller skickas per post till följande adress: Sjöfartsverket, 601 78 Norrköping.

Med vänliga hälsningar

Andreas Åhlander
Strateg

Strategisk analys och utredning
Östra Promenaden 7
Telefon: 010-478 57 33
Mobil: 0700-01 18 89

www.sjofartsverket.se

Sjöfartsverket behandlar personuppgifter i enlighet med Dataskyddsförordningen (GDPR) och Dataskyddslagen.

Läs mer på

<http://www.sjofartsverket.se/gdpr>

Bästa kund och intressent

Under flera år har Sjöfartsverket strävat efter att nå full kostnadstäckning för vår lotsningstjänst. Tyvärr är vi ännu inte där efter några år av inflation och därmed högre kostnadsutveckling än förväntat.

I Sjöfartsverkets uppdrag ligger att hålla med lotsning. Det gör vi i alla hamnar dygnet runt alla dagar. Kostnaderna är i hög grad fasta samtidigt som antalet anlöp blivit färre de senaste åren. Detta i kombination med Sjöfartsverkets mycket tuffa ekonomiska läge med stora underskott gör situationen ohållbar.

Därför går jag nu fram med ett förslag om att höja lotsavgifterna med tio procent från 1 juli 2025.

Jag är medveten om att en sådan höjning kommer att slå olika beroende på verksamhet och lotsled. Rederier med trafik på Vänern och Mälaren berörs relativt sett mer då lotsningarna är långa, medan rederier på andra håll med korta lotsleder och större fartyg berörs relativt sett mindre.

Min ambition är att bidra till en konkurrenskraftig sjöfart. Därför gör vi alla på Sjöfartsverket vad vi kan för att hålla kostnaderna nere. Vi har ett pågående besparingsprogram för 2025 och vi kommer att intensifiera det inför 2026. Jag har också en god dialog med regeringen om Sjöfartsverkets behov av en långsiktigt hållbar ekonomi.

Utöver lotsavgifterna så görs några ändringar i bilaga 1.

Bästa hälsningar,

Erik Eklund
Generaldirektör

Sjöfartsverkets författningssamling

Föreskrifter om ändring i Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:2) om tillhandahållande av lots, lotsbeställning, tilldelning av lots och lotsavgifter;

SJÖFS 2025:X

Utkom från trycket
den **DAG MÅNAD 2025**

beslutade den X X 2025.

Sjöfartsverket föreskriver med stöd av 2 och 9 §§ i förordningen (1999:215) om lotsavgifter och 2 § i förordningen (1982:569) om lotsning mm. att 14-15, 17-18 och 36 §§ och bilaga 1 av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:2) om tillhandahållande av lots, lotsbeställning, tilldelning av lots och lotsavgifter ska ha följande lydelse.

14 § En beställningsavgift enligt 11–12 §§ tas ut med följande belopp.

Tid innan önskad eller bekräftad tidpunkt.	Belopp, kr
0 tim - 59 min	9 390
1 tim - 1 tim 59 min	7 510
2 tim - 2 tim 59 min	5 635
3 tim - 3 tim 59 min	3 755
4 tim - 4 tim 59 min	1 880

Vid öppensjölotsning tas beställningsavgift ut med följande belopp.

Tid innan önskad eller bekräftad tidpunkt.	Belopp, kr
0 tim - 4 tim 59 min	3 615
5 tim - 9 tim 59 min	2 875
10 tim - 14 tim 59 min	2 150
15 tim - 19 tim 59 min	1 430
20 tim - 23 tim 59 min	705

Grunder för beräkning av startavgifter och lotsningsavgifter

15 § Startavgift beräknas utifrån fartygets nettodräktighetsklass och utgår för varje lotsning enligt nedanstående tabell.

SJÖFS 2025:X

Nettodräktighet, enheter	Startavgift, kr
0-999	8 410
1 000-1 999	10 855
2 000-2 999	13 295
3 000-5 999	15 045
6 000-9 999	16 785
10 000-14 999	22 700
15 000-29 999	25 850
30 000-59 999	28 295
60 000-99 999	31 090
100 000-	39 495

Lotsningsavgifter, exklusive genomfartslotsning i Öresund, öppensjölotsning och Öresundslotsning

17 § Lotsningsavgift tas ut per påbörjad halvtimme enligt följande tabell. Lotsad tid avrundas till närmast högre halvtimme.

Nettodräktighet, enheter	Avgift per halvtimme, kr
0-999	2 055
1 000-1 999	2 705
2 000-2 999	3 270
3 000-5 999	3 750
6 000-9 999	4 190
10 000-14 999	5 585
15 000-29 999	6 415
30 000-59 999	6 985
60 000-99 999	7 720
100 000-	9 765

18 § Om Sjöfartsverket har beslutat att två eller flera lotsar ska biträda vid en lotsning utgår en särskild avgift med 12 620 kr per lots utöver en.

Avgiftsreduktion vid försening

36 § Om en lotsning börjar senare än 30 minuter efter bekräftad tidpunkt och förseningen beror på Sjöfartsverket reduceras lotsningsavgiften med följande belopp.

Försening, tim	Belopp, kr
31 min - 59 min	1 750
1 tim - 1 tim 59 min	3 520
2 tim - 2 tim 59 min	5 285
3 tim - 3 tim 59 min	7 055
4 tim -	8 820

Avgiftsreduktion medges dock inte med ett högre belopp än den beräknade lotsningsavgiften.

_____
_____
Denna författning träder i kraft den 1 juli 2025.

På Sjöfartsverkets vägnar

ERIK EKLUND

Bilaga 1. Kontaktvägar vid lotsbeställning¹

I nedanstående tabeller anges vilka lotsleder som tillhör respektive lotsbeställningscentral.

¹ Ändringen innebär att adressfältet är borttaget på alla lotsområden

Externremiss

Lotsområde Luleå

Lotsbeställnings-central Gävle
Telefon 0771-630 620
Telefax 026-994 69
E-post northcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 11, 14 16

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordnings-Platser

- a) Farstugrunden
- b) Rödkallen
- c) Larsgrund
- d) Leskår*
- e) Gåsören
- f) Väktaren
- g) Ost Husum*
- h) Syd Skagsudde
- i) Armbågen

*Vintertid eller efter särskild överenskommelse

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings plats
Axelsvik		Malören	18	a
Karlsborg		Malören	20	a
Luleå		Farstugrunden	22	a
Luleå	Sandgrönfjärden	Rödkallen	18	b
Munksund/Pitsundet		Ruskbådan	10	d, i
Sandholm/Pitsundet		Ruskbådan	11	d, i
Haraholmen		Ruskbådan	8	d, i
Skelleftehamn		Gåsören	6	e
Rönnskärsverken		Gåsören	5	e
Umeå (Holmsund)		Väktaren	7	f
Obbola		Väktaren	7	f
Rundvik		Väktaren	36	f
Rundvik		Skagsudde	34	h
Husum	inre vägen	Skagsudde	10	h
Husum	mellersta vägen	Skagsudde	11	h
Husum	yttre vägen	Skagsudde	15	h
Örnsköldsvik		Skagsudde	14	h
Örnsköldsvik	inomskärs	Gnäggen/Högbonden	28	h
Köpmanholmen		Skagsudde	14	h
Köpmanholmen	inomskärs	Högbonden	20	h
Högbonden	inomskärs	Skagsudde	35	h
Bollsta		nord/syd Storön	26	h
Bollsta	Sannasundet	Härnön/Lungön	27	h
Väja		nord/syd Storön	26	h
Väja	Sannasundet	Härnön/Lungön	25	h

SJÖFS 2025:X

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings plats
Lugnvik	Sannasundet	Härnön/Lungön	21	h
Utansjö		Nord/syd Storön	12	h
Utansjö	Sannasundet	Härnön/Lungön	10	h
Härnösand	Sannasundet/nord/syd Storön	Skagsudde	46	h
Härnösand	Härnön/Lungön	Skagsudde	46	h

Externremiss

Lotsområde Gävle

**Lotsbeställnings-
central** Gävle

Telefon 0771-630 610

Telefax 026-994 69

E-post northcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 16, 13

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

**Bordnings-
platser**

- a) Sundsvallsbukten 2,5 M ost Gubben
- b) mellan Hällgrunds fyr och Storjungfrun
- c) Syd Gråsjälsbådan
- d) 1,5 M syd Hornslandsudden*

*efter särskild överenskommelse

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings- plats
Bollsta		Härnön/Storön	26	a
Bollsta		Sundsvallsbukten	47	a
Väja		Härnön/Storön	26	a
Väja		Sundsvallsbukten	47	a
Lugnvik		Härnön/Storön	22	a
Lugnvik		Sundsvallsbukten	43	a
Utansjö		Härnön/Storön	12	a
Utansjö		Sundsvallsbukten	33	a
Härnösand		Sundsvallsbukten	27	a
Härnösand		Härnön	6	a
Söråker	ost Alnö	Sundsvallsbukten	11	a
Söråker	väst Alnö	Sundsvallsbukten	21	a
Östrand	ost Alnö	Sundsvallsbukten	15	a
Östrand	väst Alnö	Sundsvallsbukten	17	a
Tunadal	ost Alnö	Sundsvallsbukten	19	a
Tunadal	väst Alnö	Sundsvallsbukten	13	a
Sundsvall		Sundsvallsbukten	12	a
Kubikenborg		Sundsvallsbukten	11	a
Stockvik		Sundsvallsbukten	10	a
Hudiksvall		sjön syd Hornslandet	16	b,d
Hudiksvall	Kråksundet	sjön syd Hällgrund	30	d
Iggesund (Skärnäs)		sjön syd Hornslandet	13	b,d
Iggesund (Skärnäs)	Kråksundet	sjön syd Hällgrund	27	d
Stugsund		sjön syd Hällgrund	10	b
Långrör/Sandarne	Prästholmen	sjön syd Hällgrund	8	b
Långrör/Sandarne	Myrskär	sjön syd Hällgrund	9	b
Ala		sjön syd Hällgrund	9	b
Orrskär		sjön syd Hällgrund	9	b
Vallvik		Sjön syd Hällgrund	9	b

SJÖFS 2025:X

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings- plats
Norrsundet		Sjön syd Hällgrund	24	b
Norrsundet		Gräsjölsbådan	24	c
Bönan		Gräsjölsbådan	4	c
Gävle		Gräsjölsbådan	9	c
Skutskär		Gräsjölsbådan	5	c

Externremiss

Lotsområde Stockholm

Lotsbeställnings-central Södertälje

Telefon 0771 – 63 06 45

E-post eastcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 16, Stockholm 13

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordnings-platser

- a) nord Öregrund*
- b) 2,5 M sydost Svartklubbens fyr
- c) 3 M nordost Svartklubbens fyr
- d) nord Simpnäsklubb
- e) nordväst Tjärven
- f) sydost Tjärven
- g) 2 M sydost Revengegrundet
- h) 2 M syd Landsorts fyr
- i) I respektive avgångshamn
- j) Kanholmsfjärden

*efter särskild överenskommelse

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings-plats
Forsmark		Öregrundsgrepen	10	a
Forsmark	inomskärs	Svartklubben	28	b,c
Öregrund		Öregrundsgrepen	4	a
Öregrund	inomskärs	Svartklubben	18	b,c
Hargshamn	inomskärs	Öregrundsgrepen	23	a
Hargshamn		Svartklubben	20	b,c
Hallstavik	inomskärs	Öregrundsgrepen	25	a
Hallstavik		Svartklubben	23	b,c
Kapellskär		Simpnäsklubb	12	d
Kapellskär		Tjärven	10	e,f
Kapellskär	Möja	Kanholmsfjärden	30	j
Stockholm		Tjärven	60	e,f
Stockholm		Simpnäsklubb	60	d
Stockholm		Sandhamn	43	g
Stockholm		Kanholmsfjärden	32	j
Stockholm	Hammarbyslussen	Södertälje	22	i
Kanholmsfjärden	Saxarfjärden	Tjärven	50	e,f,j
Tjärven	Möja	Kanholmsfjärden	26	e,f,j

SJÖFS 2025:X

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings- plats
Kanholmsfjärden		Sandhamn	11	j,g
Kanholmsfjärden	Mysingen	Landsort	47	j,h

Externremiss

Lotsområde Oxelösund

Lotsbeställnings-central Södertälje

Telefon 0771 – 63 06 45

E-post eastcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 16, 10

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordningsplatser

- a) 1,1 M nordost fyren Gustaf Dalén (LOA > 200 m)
- b) 1,4 M nord fyren Gustaf Dalén
- c) 1,4 M sydost Vinterklasen

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
Studsvik		Gustaf Dalén	10	b
Vinterklasen		Gustaf Dalén	10	a, b, c
Oxelösund		Vinterklasen	2	c
Oxelösund (SSAB)	Lillhammarsgrund	Gustaf Dalén	12	b
Oxelösund (SSAB)	Mellskärsleden	Gustaf Dalén	13	b
Djurön		Vinterklasen	26	c
Braviken		Vinterklasen	28	c
Norrköping		Vinterklasen	31	c

SJÖFS 2025:X

Lotsområde Södertälje

Lotsbeställnings-central Södertälje

Telefon 0771 – 63 06 35

E-post eastcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 16, 11

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordnings-platser

- a) 2 M syd Landsorts fyr
- b) Gunnarstenarna VLCC (obligatorisk för djupgående > 10 m)
- c) i respektive avgångshamn
- d) Kanholmsfjärden

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings-plats
Stockholm	Hammarbyslussen	Södertälje	22	c
Kanholmsfjärden	Mysingen	Nynäshamn	37	d
Kanholmsfjärden	Mysingen	Landsort	47	a,d
Kanholmsfjärden	Herrhamra	Södertälje	78	d
Nynäshamn		Landsort	16	a
Nynäshamn	Västergrund	Gunnarstenarna VLCC	12	b
Nynäshamn	Danzigergatt	Gunnarstenarna VLCC	9	b
Södertälje		Landsort	34	a
Södertälje	Herrhamra	Nynäshamn	40	c
Södertälje		Nynäshamn	42	c
Södertälje		Stora Vika	29	c
Stora Vika		Landsort	16	a
Värby		Södertälje	15	c
Värby	Hammarbyslussen	Stockholm	9	c
Hässelby	Hammarbyslussen	Stockholm	9	c
Hässelby	Björkfjärden	Södertälje	24	c
Hässelby	Skeppsbacka	Västerås	57	c
Hässelby	Skeppsbacka	Södertälje	38	c
Hässelby	Skeppsbacka	Köping	73	c
Löten	Björkfjärden	Södertälje	27	c
Löten	Skeppsbacka/ Hammarbyslussen	Stockholm	20	c
Bålsta		Södertälje	26	c
Bålsta	Björkfjärden/ Hammarbyslussen	Stockholm	36	c
Bålsta	Skeppsbacka/ Hammarbyslussen	Stockholm	28	c
Strängnäs	södra leden	Södertälje	24	c
Strängnäs	södra leden	Stockholm	33	c
Strängnäs	norra leden	Södertälje	47	c
Strängnäs	norra leden	Stockholm	56	c
Västerås	södra leden	Södertälje	46	c

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens Bordnings- längd (M) plats	
Västerås	norra leden	Södertälje	53	c
Västerås	södra leden	Stockholm	56	c
Västerås	norra leden	Stockholm	62	c
Köping		Västerås	27	c
Köping	södra leden	Södertälje	62	c
Köping	norra leden	Södertälje	69	c
Köping	södra leden	Stockholm	72	c
Köping	norra leden	Stockholm	78	c

Externremiss

SJÖFS 2025:X

Lotsområde Kalmar

Lotsbeställningscentral Malmö och Södertälje

Telefon 0771-63 06 90 (Hanöbukten, Smålandskusten)
0771-63 06 45 (Gotland)

E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se
eastcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 16, 18 (Hanöbukten)
16, 13 (Smålandskusten)
16, 10 (Gotland)

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post
southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordningsplatser

- a) Visby redd
- b) yttre delen av Kappelshamnsviken
- c) syd Bungeör
- d) syd Magö
- e) utanför Klintehamn
- f) boj nr 2 (2,7 M väst Västerviks angörning)
- g) Flivik nr 0
- h) Bredgrund
- i) sjön utanför respektive hamn
- j) sydost Furö
- k) Lillgrund
- l) Dämman
- m) Krongrundet
- n) Trädgårdsgrund
- o) utanför Aspö
- p) Utanför Gåsfeten
- q) Karlshamn East
- r) Karlshamn West
- s) Spättgrund
- t) Pällgrund
- u) Nedjan
- v) Sillåsen
- w) Utgrunden
- x) Bornholmsgattet 55 27' N 014 37' E

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
Visby		Visby redd	2	a
Kappelshamn		Kappelshamnsviken	4	b
Storugns		Kappelshamnsviken	4	b
Strå (Färösund)		Bungeör	7	c
Slite		syd Magö	4	d
Klintehamn		utanför Klintehamn	4	e
Västervik		Västerviks angöring	7	f
Flivik		Strupö Ljungskär	11	g
Simpevarp		Bredgrund	3	h
Oskarshamn		Furö	6	j
Jättersön		Lillgrund	5	k

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
Jättersön	syd Vällö	Dämman	5	l
Kalmar		Krongrundet	4	m
Kalmar		Trädgårdsgrund	4	n
Krongrundet		Trädgårdsgrund	5	m,n
Degerhamn		utanför Degerhamn	4	i
Bergkvara		utanför Bergkvara	4	i
Karlskrona (Handelshamnen)		Karlskrona angöring	8	o
Karlskrona (Verköhamnen)		Karlskrona angöring	8	o
Ronnebyhamn		Gåsfeten	6	p
Karlshamn (Centralhamnen/ Kölö/Oxhaga/Stilleryd)		Karlshamns redd	5	q,r
Stärnö vindhamn (Karlshamn)		Karlshamns redd	5	q
Elleholm		Karlshamns redd	8	r
Sölvesborg		Spättgrund	10	s
Åhus		Pällgrund	10	t
Simrishamn		Nedjan	4	u
²				
Krongrundet		Furö/Blå Jungfrun	36	j,m
Krongrundet		Lillgrund	33	m,k
Krongrundet		Sillåsen	7	m,v
Trädgårdsgrund		Utgrunden	16	n,x

² Lotsled Furu-Västerviks angöring borttagen

SJÖFS 2025:X

Lotsområde Malmö

Lotsbeställnings-central Malmö
Telefon 0771-63 06 80 (Öresund och Hallandskusten)

E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF

Höganäs	80,16
Helsingborg	80,16
Landskrona	80,16
Malmö	82,16
Trelleborg	82,16
Ystad	82,16
Varberg/	82,16
Ringhals	
Falkenberg	18,16
Halmstad	18,16

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordnings-platser

a)	Ystads redd (2,5 M sydväst Ystad)
b)	Trelleborgs redd (2,5 M syd Trelleborg)
c)	3 M sydsydväst Flintrännan SV
d)	Malmö redd (1,5 M nordväst Malmö Vågbrutarbank)
e)	Vikhögsbojen (3 M sydost Pinhättan)
f)	Landskrona redd (1 M ostsydost Hakens fyr)
g)	Boj M7 (3 M nord Ven)
h)	Boj M3 (3 M nordväst Helsingborg)
i)	Boj M1 (2 M sydväst Svinbådan)
j)	Öresund N (2 M väst Höganäs)
k)	Vid angöringsbojen Halmstads redd
l)	Vid Falkenbergs angöringsboj
m)	2 M sydväst Subbebergets fyr
n)	Köpenhamns yttre redd (3 M nordost Mittelgrund Fort): danskt

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings-plats
Ystad		Ystads redd	2	a
Trelleborg		Trelleborgs redd	3	B
Malmö, (Swede Harbour/Oljehamnen)		Malmö redd	4	d,e
Malmö		Malmö redd	2	d,e
Barsebäcksverket		Malmö redd	7,2	d,e
Landskrona		Landskrona redd	4	f
Helsingborg, Bulkhamnen		Helsingborgs redd	2,9,14	g,h,i
Helsingborg, Sydhamnen		Helsingborgs redd	3,7,12	g,h,i
Helsingborg, Västhamnen		Helsingborgs redd	4,8,13	g,h,i
Helsingborg, Nordhamnen		Helsingborgs redd	5,9,14	g,h,i
Höganäs		Höganäs redd	2	j
Halmstad		Halmstads redd	3	k
Falkenberg		Falkenbergs redd	2	l

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
Varberg		Varbergs redd	3	m
Ringhals		Varbergs redd	13	m

Lotsning tillhandahålls i Öresund för genomfart enligt nedan:

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
boj M1		Malmö redd	33	d,i
boj M1	Flintrännan	Trelleborgs redd	72	b,i
boj M1	Flintrännan	Flintrännan SV	46	c,i
Flintrännan SV	Flintrännan	Helsingborgs redd	40	c,h,i
Flintrännan SV	Flintrännan	Malmö redd	13	c,d
Flintrännan SV		Trelleborgs redd	26	c,b
Helsingborgs redd		Köpenhamns yttre redd	16	h,i,n
Helsingborgs redd		Malmö redd	27	h,i,d,e
Landskrona redd		Köpenhamns yttre redd	9	f,n
Malmö redd		Köpenhamns yttre redd	13	d,n
Trelleborgs redd	Flintrännan	Helsingborgs redd	66	b,h,i
Trelleborgs redd	Flintrännan	Malmö redd	39	b,d

SJÖFS 2025:X

Lotsområde Göteborg

Lotsbeställnings-central Göteborg
Telefon 0771-63 06 70
Telefax 031-731 43 01
E-post gothenburgpilot@sjofartsverket.se
VHF 16, 11
Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordningsplatser

a)	1,2 M sydsydost Trubaduren (no 1)
b)	2,5 M västsydväst Vinga fyr (no 2)
c)	2,1 M västnordväst Vinga fyr (no 3)
d)	3,5 M västnordväst Vinga fyr (VLCC)*
e)	Rivöfjorden
f)	Trubaduren ankring

* Obligatoriska bordningsplatser för större tankfartyg (VLCC) samt andra fartyg när Sjöfartsverket bedömer att det är lämpligt. Observera att lotsledens längd då ökar med 2 M.

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
Göteborg: Skandiahammen (inklusive hamnar väster därom)	Böttöleden (södra leden)/ Torshamnsleden (norra leden)	Trubaduren	10	a,b,d
Göteborg: Frihamnen (inklusive hamnar väster om Göta Älvbron till Skandiahammen)		Rivöfjorden	5	e
Göteborg	nord Vinga	väst Vinga	11	c
Danafjorden (ankarsättning)		Trubaduren	5	a,b,d
Rivöfjorden (ankarsättning)		Trubaduren	7	a,b,d

Lotsområde Marstrand

Lotsbeställningscentral Marstrand/Lysekil
Telefon 0771-63 06 50
E-post westcoastpilot@sjofartsverket.se

VHF 10, 16

Anmärkning Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80

Bordningsplatser

- a) Vid Hätteberget
- b) 1,2 M vid Brofjordens anöringsboj
- c) 3 M sydväst Brofjordens anöringsboj*
- d) 1,5 M syd Ramskär
- e) Riksgränsen vid Nord-Hällsö

* Obligatoriska bordningsplatser för större tankfartyg > 20 000 dwt samt andra fartyg när Sjöfartsverket bedömer att det är lämpligt. Observera att lotsledens längd då ökar med 1,8 M.

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordningsplats
Marstrand		Hätteberget	5	a
Rönnäng/Ängholmen		Hätteberget	6	a
3				
Wallhamn		Hätteberget	15	a
Stenungsund		Hätteberget	21	a
Uddevalla		Hätteberget	40	a
4				
Uddevalla	Hätteberget	Lysekil	27	-
Lysekil		Brofjordens anöring	8	b,c
Brofjordens oljehamn		Brofjordens anöring	10	b,c
Brofjordens anöring		riksgränsen vid Nord-Hällsö	49	b,e
Kungshamn		Brofjordens anöring	10	b
Strömstad		Brofjordens anöring	45	b
Strömstad		Ramskär	17	d
Strömstad		riksgränsen vid Nord-Hällsö	5	e
Krokstrand		Ramskär	36	d
Krokstrand		riksgränsen vid Nord-Hällsö	20	e

³ Lotsled Skärhamn-Hätteberget borttagen

⁴ Lotsled Uddevalla -Brofjordens anöring borttagen

SJÖFS 2025:X

Lotsområde Vänern

Lotsbeställnings-central	Kanalcentralen Trollhättan
Telefon	0771-63 06 95
E-post	kctrollhattan@Sjofartsverket.se
VHF	16, 09, 14
Anmärkning	Öppensjölotsning i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, genomfartslotsning Öresund samt islotsning i Östersjön beställs via E-post southcoastpilot@sjofartsverket.se alternativt via tfn 0771-63 06 80
Bordnings-platser	<ul style="list-style-type: none"> a) Tångudden b) Vänersborg (mellan Vassbotten och Bastugrunds kummel) c) Slussen Lilla Edet d) Slussarna Trollhättan/Brinkebergskulle e) I respektive avgångshamn

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordning s- plats
Vänersborg (inkl. Vargön, Trollhättan/Stallbacka samt övriga hamnar öster om Göta Älvbron)		Göteborg (Tångudden)	tot. 50	a,b,c,d,e
Gruvön (Grums)		Vänersborg	74	b
Skoghall		Vänersborg	72	b
Karlstad		Vänersborg	82	b
Åmål		Vänersborg	47	b
Skattkärr		Vänersborg	82	b
Kristinehamn		Vänersborg	82	b
Otterbäcken		Vänersborg	68	b
Hönsäter		Vänersborg	47	b
Lidköping		Vänersborg	54	b
Älvenäs		Vänersborg	74	b
Trellevarvet		Vänersborg	39	b
Skoghall		Gruvön (Grums)	22	e
Karlstad		Gruvön (Grums)	34	e
Skattkärr		Gruvön (Grums)	34	e
Kristinehamn		Gruvön (Grums)	43	e
Otterbäcken		Gruvön (Grums)	44	e
Trellevarvet		Gruvön (Grums)	40	e
Åmål		Gruvön (Grums)	64	e
Älvenäs		Gruvön (Grums)	4	e
Hönsäter		Gruvön (Grums)	44	e
Lidköping		Gruvön (Grums)	53	e
Trellevarvet		Skattkärr	50	e
Karlstad		Skoghall	24	e
Skattkärr		Skoghall	24	e
Kristinehamn		Skoghall	32	e
Otterbäcken		Skoghall	36	e

Lotsled till/från	via	från/till	Lotsledens längd (M)	Bordnings- plats
Hönsäter		Skoghall	42	e
Lidköping		Skoghall	51	e
Trellevarvet		Skoghall	40	e
Åmål		Skoghall	60	e
Älvenäs		Skoghall	21	e
Kristinehamn		Karlstad	30	e
Otterbäcken		Karlstad	38	e
Hönsäter		Karlstad	50	e
Lidköping		Karlstad	61	e
Trellevarvet		Karlstad	50	e
Åmål		Karlstad	68	e
Älvenäs		Karlstad	35	e
Skattkärr		Karlstad	4	e
Skattkärr		Kristinehamn	30	e
Otterbäcken		Kristinehamn	33	e
Hönsäter	Väst Djurö	Kristinehamn	51	e
Hönsäter	Brommö sundet	Kristinehamn	49	e
Lidköping	Väst Djurö	Kristinehamn	59	e
Lidköping	Brommö sundet	Kristinehamn	59	e
Trellevarvet		Kristinehamn	47	e
Åmål		Kristinehamn	70	e
Älvenäs		Kristinehamn	41	e
Skattkärr		Otterbäcken	38	e
Hönsäter	Brommö sundet	Otterbäcken	30	e
Hönsäter	väst Djurö	Otterbäcken	36	e
Lidköping	Brommö sundet	Otterbäcken	41	e
Lidköping	väst Djurö	Otterbäcken	46	e
Trellevarvet		Otterbäcken	35	e
Åmål		Otterbäcken	58	e
Älvenäs		Otterbäcken	46	e
Hönsäter		Åmål	35	e
Lidköping		Åmål	43	e
Skattkärr		Åmål	71	e
Trellevarvet		Åmål	26	e
Älvenäs		Åmål	63	e
Trellevarvet		Älvenäs	40	e
Skattkärr		Älvenäs	35	e
Skattkärr		Hönsäter	50	e
Lidköping		Hönsäter	14	e
Trellevarvet		Hönsäter	11	e
Älvenäs		Hönsäter	44	e
Trellevarvet		Lidköping	18	e
Älvenäs		Lidköping	53	e
Skattkärr		Lidköping	61	e

KONSEKVENsutREDNING

2025-02-10

Dnr: 25-00133

Enligt sändlista

Konsekvensutredning angående förslag till ändringar av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:2) om tillhandahållande av lots, lotsbeställning, tilldelning av lots och lotsavgifter

Inledning

Sjöfartsverket föreslår att genomföra en höjning med tio (10) procent av *lotsavgifterna* från gällande avgiftsnivåer i SJÖFS 2024:2 från och med 1 juli 2025. Samtidigt föreslår Sjöfartsverket ändringar av flera lotsleder som återfinns i bilaga 1 i SJÖFS 2024:2.

- Förändringar i Helsingborg, där den nuvarande lotsleden delas upp i fyra separata leder.
- Furö–Västervik klassas som allmän farled istället för lotsled.
- Avveckling av Skärhamn och Malö strömmar som lotsled

Utöver ovan ändringar sker mindre redaktionella förändringar i bilaga 1.

Bakgrund och förutsättningar

Sjöfartsverket är svenska statens maritima infrastrukturhållare med ett ansvar för att tillhandahålla en säker och tillgänglig maritim infrastruktur för sjötransporter. Detta är viktigt för att möjliggöra export och import av varor och på så sätt stärka Sveriges konkurrenskraft och ekonomi.

Sjöfarten har en avgörande betydelse för transporter till och från Sverige. Att den kan bedrivas säkert och effektivt är av stor vikt för uppfyllandet av de transportpolitiska målen. Ett medel för en säker sjöfart är användandet av lots. Enligt förordning (2007:1161) med instruktion för Sjöfartsverket är en av myndighetens huvuduppgifter bl.a. att tillhandahålla lotsning. Genom att lots används minskar riskerna för grundstötningar och kollisioner och därmed risken för skador på människor, miljö och egendom.

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

Lotsavgiften för lotspliktiga fartyg är en offentligrättslig avgift för en verksamhet som ska garantera sjösäkerheten. Att anlita lots är en straffsanktionerad skyldighet och utgör i vissa fall myndighetsutövning i regeringsformens mening. Det är användarna som nyttjar Sjöfartsverkets lotsningstjänster som står för finansieringen av dessa i form av lotsavgifter.

Bilaga 1, som återfinns i föreskriften SJÖFS 2024:2, anger bland annat kontaktvägar vid lotsbeställning och visar tabeller som anger vilka lotsleder som tillhör respektive lotsbeställningscentral. Efter en grundlig genomgång av bilagan föreslår myndigheten att revidera den utifrån olika faktorer som t.ex. sjösäkerhetsperspektiv och nyttjande av lotsleder.

Syftet med föreslagna ändringar

Lotsavgifter

Sjöfartsverket befinner sig i en ansträngd ekonomisk situation som kräver att myndigheten vidtar ett flertal åtgärder för att förbättra sin ekonomi. Den föreslagna höjningen av lotsavgifterna är en del av detta och syftar till att påskynda takten mot full kostnadstäckning av lotsningsverksamheten. Lotsningsverksamhetens intäkter påverkas av antalet lotsbeställningar vilka har fluktuerat och minskat under de senaste åren, från cirka 33 500 beställningar 2019 till cirka 31 000 beställningar 2024.

En minskning av intäkter kan Sjöfartsverket på kort sikt inte kompensera genom neddragning av personal eller verksamhet. Orsaken är att Sjöfartsverkets uppdrag att tillhandahålla lotsning medför ett tillgänglighets- och beredskapskrav att i alla Sveriges hamnar kunna tillhandahålla lots. Sjöfartsverkets kostnader är således till stor del fasta på kort- och medellång sikt oaktat antalet anlop och antalet utförda lotsningar. Kostnaderna för verksamheten har också ökat till följd av inflationstakten som drivit upp både personalkostnader men också övriga kostnader såsom transport och resekostnader, drivmedel för lotsbåtarna men även kostnaderna för underhåll på lotsstationerna.

Sjöfartsverket avser mot bakgrund av detta att höja *lotsavgifterna* för lotspliktiga fartyg med tio procent från den 1 juli 2025, vilket beräknas motsvara en intäktsökning om cirka 36 mnkr för andra delen av 2025 (juli-december). De paragrafer som berörs är 14 § (beställningsavgift), 15 § (startavgift), 17 § (lotsningsavgift), 18 § (särskild avgift för om två eller fler lotsar ska biträda vid lotsning) samt 36 § (avgiftsreduktion vid försening).

Bilaga 1

Enligt 4 § 1 (SJÖFS 2024:2) tillhandahålls lots för lotsning i de lotsleder som anges i bilaga 1 till föreskrifterna. Sjöfartsverket föreslår vissa förändringar bland dessa lotsleder. Syftet med föreslagna ändringar i bilaga 1 är att bl.a. säkerställa sjösäkerheten. I och med införandet av Transportstyrelsens senaste

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

lotsningsföreskrift (TSFS 2022:94) infördes en möjlighet till undantag från lotsplikten. Beroende på lotsledens fastställda risknivå (1-4) och under vissa givna kriterier/förutsättningar kan fartyg från 90 upp till 110 meter utnyttja detta undantag. Befälhavaren kan nyttja undantagsregeln under förutsättning att:

- Befälhavaren har gjort en passage i aktuell lotsled under den senaste 12-månadersperioden och aktivt deltagit i navigationen,
- Fartyget har fler än två fartygsbefäl mönstrade ombord,
- All navigationsutrustning enligt det internationella säkerhetsutrustningscertifikatet för lastfartyg eller det internationella säkerhetscertifikatet för passagerarfartyg, fungerar normalt, och
- Fartygets framdrivningsmaskineri och manöverutrustning fungerar normalt.

Helsingborg

I Helsingborg finns i dagsläget endast en officiell lotsled som går från bordningspunkterna (M1, M3 och M7), trots att Helsingborgs hamn ur geografisk synpunkt är uppdelad i fyra separata hamndelar (Nordhamnen, Västhamnen, Sydhamnen och Bulkhamnen), vilka alla har olika inseglingar och olika fysiska förutsättningar. Detta innebär att med undantagsreglerna i TSFS 2022:94 kan en befälhavare som har anlöpt till exempel Bulkhamnen och uppfyller övriga förutsättningar/kriterier vid nästa anlöp gå till Västhamnen utan att anlita lots, trots att Västhamnen är en helt geografisk skild hamn från Bulkhamnen. Detta låter sig göras eftersom hamndelarna är knutna till samma lotsled, och därmed, utifrån hur TSFS 2022:94 är utformad är samma hamn. Ur ett sjösäkerhetsperspektiv innebär detta som Sjöfartsverket bedömer det en ökad risk, eftersom, som beskrivits ovan, – inseglingarna och de fysiska förutsättningarna skiljer sig åt mellan de olika hamndelarna.

Sjöfartsverket föreslår därför att man gör flera lotsleder i Helsingborg. Genom att dela upp den nuvarande lotsleden i fyra separata lotsleder (Nordhamnen, Västhamnen, Sydhamnen och Bulkhamnen) kommer ovan nämnda undantagsmöjlighet inte längre kunna utnyttjas i Helsingborg. Det innebär som Sjöfartsverket bedömer det en reell sjösäkerhetshöjande åtgärd och följer grundsyftet med lotsplikten i Sverige.

Nuvarande lotsled, Helsingborgs hamn – Helsingborgs redd, delas upp till fyra separata lotsleder:

- Helsingborg Nordhamnen – Helsingborgs redd
- Helsingborg Västhamnen – Helsingborgs redd
- Helsingborg Sydhamnen – Helsingborgs redd, och
- Helsingborg Bulkhamnen – Helsingborgs redd

Bordningspunkterna kvarstår enligt nuvarande föreskrift (M1, M3 och M7).

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

Furö–Västervik

Idag benämns leden Furö–Västervik som en lotsled i bilaga 1. Lotsning i aktuell led har inte skett på 15 år vilket gör att Sjöfartsverket inte längre ser ett behov av aktuell lotsled och därför föreslår att den tas bort.

Skärhamn

Mellan bordningspunkt vid Hätteberget och Skärhamn är idag lotsled, där led 145 går från öppet hav in till Skärhamns hamn. Hamnen har historiskt använts för lossning av oljeprodukt till cistern på kaj och för uppläggning av fartyg. Hamnefjorden användes även för ankring av fartyg. Ankringssymbol i sjökort är sedan många år borttagen, och området används ej längre för detta ändamål. Cisternen på kajen demonterades på slutet av 90-talet. Under 2000-talet och fram tills idag har bostäder byggts ut med en kaj och en marina för fritidsbåtar har anlagts vid kajen. Detta har medfört att anlöp med större fartyg i dag inte längre är möjligt. Senaste anlöp till hamnen där lots var ombord skedde 2003, då fartygsdop förrättades vid denna kaj. I hamnen bedrivs fortfarande varvsverksamhet av mindre tonnage, som är väl under lotspliktsgräns och ej nyttjar lots.

Med anledning av ovanstående ser Sjöfartsverket att tänkt behov av lotsled inte längre föreligger och Sjöfartsverket föreslår därför att denna led upphör som lotsled.

Malö strömmar

Fartygstrafiken in till Uddevalla kan idag nyttja två olika leder. Dels farled 151/152 från Hätteberget in till Uddevalla som är en farled klass 1 (prioriterade sjövägar utpekade som säkra sjövägar ledande till allmänna hamnar) med riksintresse och betjänar Wallhamn, Stenungssund och Uddevalla. Den leden hanterar idag fartyg upp till 240 meter.

Den andra leden är led 138 norr om Orust genom Malö strömmar. Tanken med denna lotsled var att betjäna trafik som kom från Lysekil eller norrifrån och där bordning kan ske vid Brofjordens angöring. Denna led är farledsklass 3 (farleder avsedda för den mindre sjöfarten samt fritidsbåtstrafik, till övervägande del utmärkt med stöd för mörkernavigering).

Led 138 är en trång led med maxlängd 90 meter på fartyg, endast under dagsljus och vid max 12m/s i vind. Sommartid är denna led mycket trafikerad av fritidsbåtar. Senaste lotsning genom denna led var under 2015. Utöver fritidsbåtar trafikeras denna led av bogserbåtar till och från uppdrag i Brofjorden, mindre turbåtar och fartyg från övriga myndigheter. Även innan detta tillfälle var lotsningar genom denna led sällsynt.

Med anledning av ovanstående ser Sjöfartsverket att det inte längre finns något behov av lotsled 138 från Islandsberg in till där den ansluter led 152. Den föreslås därför upphöra som lotsled.

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

Yttre delen av lotsled i led 138 från ön Bonden in till Lysekil via led 103 omfattas ej av denna ändring.

Redaktionella ändringar

Syftet är att ta uppdatera information om VHF-kanaler, bordningspunkter samt ta bort adresser till samtliga lotsbeställningscentraler då dessa inte längre behövs i föreskriften.

Alternativa lösningar och effekter vid utebliven reglering

Sjöfartsverket bedömer att en höjning av lotsavgiften är nödvändig för att myndigheten ska kunna utföra sitt utpekade myndighetsuppdrag, att tillhandahålla säker och tillgänglig lotsning i hela landet. Vid utebliven reglering kommer verksamheten fortsatt gå med underskott, vilket kan leda till nedskärningar som över tid riskerar att påverka beredskap, sjösäkerhet och tillgänglighet negativt. Sjöfartsverket arbetar ständigt med fokus på effektivisering av verksamheten. Sjöfartsverket har exempelvis implementerat digitala system för lotsbeställning genom Maritime Single Window (MSW). Den alternativa lösningen, att göra en stor nedskärning av verksamheten, anser Sjöfartsverket inte är rimlig mot bakgrund av ovan nämnda skäl. Sjöfartsverket bedömer därför att det inte finns några realistiska alternativ till en avgiftshöjning för att täcka det befintliga underskottet i lotsningsverksamheten.

Sjöfartsverket ser idag inga alternativa lösningar till att inte ändra i bilaga 1. Ur ett sjösäkerhetsperspektiv blir effekten av ändringarna en reell sjösäkerhetshöjande åtgärd, vilket följer grundsyftet med lotsplikten i Sverige. En annan effekt vid utebliven reglering är att led Furö-Västervik fortsatt står kvar som lotsled trots att lotsleden inte utnyttjats på 15 år.

Vilka berörs av regleringen

Antalet utförda lotsuppdrag uppgick under 2024 till cirka 31 000 stycken. Antal unika fartyg uppgick till cirka 2 500 stycken. Redare vars fartyg som använder svensk lots till och från svenska hamnar berörs av ändringarna i föreskrifterna. Lotstjänsten beställs och betalas av fartygsagenter på uppdrag av rederier. Antalet fartygsagentföretag uppgår till cirka 130 stycken. Uppgifter om antalet redare eller fartygsägare som berörs av ändringarna saknas därför.

Uppgifter om de bemyndigande som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndiganden finns i 2 och 9 §§ i förordningen (1999:215) om lotsavgift samt i 2 § förordningen 1982:569 om lotsning mm.

Uppgifter om kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför
Föreskriften väntas inte medföra några extra lönekostnader, andra administrativa kostnader eller någon ökad resursbelastning för Sjöfartsverkets kunder.

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

Den föreslagna höjningen av lotsavgifterna förväntas ha varierande effekter beroende på fartygssegment och region. En studie från VTI¹ visar att sjöfarten generellt är relativt okänslig för kostnadsökningar, med en egenpriselasticitet mellan -0,07 och -0,16. För regioner som Vänern och Mälaren, där lotsavgifterna utgör en större andel av de totala transportkostnaderna, får höjningen en större påverkan.

Med anledning att nuvarande lotsled Helsingborgs hamn – Helsingborgs redd föreslås delas upp till fyra separata lotsleder kan en ekonomisk konsekvens bli att fartyget måste ta lots till den andra hamnleden, där de med nuvarande föreskrift kan gå utan lots. Efter ett anlop kan fartyget, om det uppfyller övriga undantagsregler, gå utan lots de kommande tolv månaderna. En annan ekonomisk konsekvens kan vara att befälhavaren behöver ta lotsdispens för fler lotsleder i framtiden. Det är väldigt sällan något fartyg hittills har nyttjat undantagsreglerna eller tar lotsdispens i Helsingborg. Därför bedömer Sjöfartsverket de ekonomiska konsekvenserna under rådande förhållande som minimala.

Övriga föreslagna förändringar i bilaga 1 bedöms inte medföra någon försämring av service eller påverka fartygstrafik på ett negativt sätt. Inte heller kommer det få några ekonomiska konsekvenser för kunderna.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förändringarna bedöms vara i linje med Sveriges skyldigheter vid anslutningen till EU och inte i strid med de fyra friheterna inom EU.

Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkt för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskriften föreslås träda ikraft den 1 juli 2025 och remitteras ut under februari 2025. Sjöfartsverket har förståelse för att förslaget ikraftträdande, i halvårsskiftet 2025, kan försvåra för företag som gjort sina transport- och prisupplägg utifrån den senaste avgiftsjusteringen som trädde ikraft den 1 januari 2025. Myndigheten brukar förhålla prisjusteringar till helårsskiftet men på grund av Sjöfartsverkets ekonomiska situation behöver underskottet i lotsningsverksamheten återtats så snart som möjligt. Sjöfartsverket kommer att genomföra informationsinsatser kring aktuella förändringar innan ikraftträdandet dels genom att beslut av förändringar i Sjöfartsverkets föreskrifter skickas ut till samtliga aktörer som förslaget remitteras till samt genom uppdaterad information på myndighetens hemsida.

Beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget ska utvärderas

Sjöfartsverket är medveten om att ökade avgifter generellt för sjöfarten kan påverka konkurrenskraften negativt och leda till att gods flyttas över till andra

---

¹ Konkurrensyta land – sjö, 2020, VTI rapport 1058

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

transportslag, exempelvis till vägtransporter. Myndigheten gör dock ingen närmare analys av denna eventuella påverkan utan behöver förhålla sig till den grundläggande finansieringsprincipen för verksamheten. Den nuvarande finansieringsmodellen bygger på användarfinansiering och är avgörande för att hantera det ekonomiska underskott som föreligger i lotsningsverksamheten.

Sjöfartsverket övervakar sjöfartens utveckling på ett övergripande plan. Det är dock viktigt att understryka att sjöfarten är en komplex sektor där myndighetens avgifter endast utgör en mindre del av de totala transportkostnaderna. Detta gör det svårt att isolera och analysera de exakta effekterna av Sjöfartsverkets avgiftshöjningar i detalj.

Beskrivning av åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter

Sjöfartsverket är medveten om att höjningen kan påverka konkurrenskraften för sjöfarten gentemot andra transportslag och därmed potentiellt minska sjöfartens andel. Höjningen är dock nödvändig för att hantera det ekonomiska underskottet i lotsningsverksamheten. Sjöfartsverket arbetar kontinuerligt med effektiviseringar och att noggrant se över den egna påverkan på kostnadsbilden för att minimera avgiftshöjningarnas effekter. Trots åtgärder går det inte att effektivisera verksamheten i en omfattning som skulle täcka underskottet utan att det får betydande konsekvenser för tillgängligheten och sjösäkerheten. För att kunna fortsätta tillhandahålla en säker och tillgänglig lotsning i hela landet, dygnet runt, är avgiftshöjningen och förändringarna i bilaga 1 nödvändiga åtgärder för att säkerställa verksamhetens framtida stabilitet.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Storleken på de företag som påverkas av de föreslagna förändringarna varierar kraftigt från enmansföretag till stora koncerner med en tyngdpunkt på mindre och medelstora företag. Sjöfartsverkets kunder är rederier, vilka (oftast genom fartygsagenter) svarar för rapportering av uppgifter till grund för debitering och för betalning av farleds- och lotsavgifterna.

Fartygsagenterna är redarnas representanter i de svenska hamnarna och antalet agenter uppgår till cirka 130 stycken. De företag som levererar stödtjänster till sjöfarten har i genomsnitt nio anställda. Då redarna i regel agerar genom sina fartygsagenter saknar Sjöfartsverket uppgifter om antalet redare eller fartygsägare. Det är även viktigt att beakta att sjöfartsnäringen är internationell och att ägarstrukturer ofta är komplexa och till viss del även föränderliga.

Beskrivning av tidsåtgång som regleringen kan föra med sig för att anpassa företagens verksamheter till förändringen

Sjöfartsverket bedömer att tidsåtgången är marginell. Fartyg som trafikerar Helsingborg frekvent behöver uppdatera sig om de nya lotsleder som tillkommit.

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

Förutom en ökad nivå på lotsavgifterna och förändringar i bilaga 1 innebär föreskriftsförändringen inte någon större ändring jämfört med nuvarande föreskrift (SJÖFS 2024:2).

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

När den nya föreskriften träder i kraft kommer inga större administrativa, praktiska eller andra åtgärder behöva vidtas för vare sig Sjöfartsverket, fartygsagenter, redare eller fartygsägare utöver ordinarie åtgärder vid ökning av avgifterna. Ändringarna kan medföra en mindre potentiell kostnad för fartygsagenter för administrativt arbete kopplat till att uppdatera sina kunder om ändrade förutsättningar.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Det råder i dagsläget en hög prispress på transporter till följd av flera faktorer. Dels beroende på en hög konkurrens inom transportbranschen och dels på grund av historiska skäl, som exempelvis fartygens stora investeringskostnader, långa livscykel samt svårighet att hitta alternativa användningsområden. Utredningar har vidare visat att transportköparna och slutkunderna har en låg betalningsvilja för transporter. Mycket av de råvaror som används vid transporter handlas dessutom till världsmarknadspris, vilket gör det svårt att förutsäga fluktuationer eller förhandlade långa kontrakt.

Även om lotsavgiften tillämpas enligt samma principer för alla Sjöfartsverkets kunder, väntas den föreslagna höjningen av lotsavgifterna påverka transportkostnaderna för sjöfarten olika beroende på fartygssegment och geografisk region. Generellt utgör lotsavgifterna en mindre andel av de totala transportkostnaderna nationellt. I specifika områden som Vänern och Mälaren är dock påverkan större, vilket framgår av VTI:s rapport *Sjötrafik i Vänern och Mälaren*². Rapporten visar att en höjning av farledsavgifterna i allmänhet, och lotsavgifterna i synnerhet, har en större procentuell påverkan på de totala transportkostnaderna för sjötransporter i dessa regioner. Detta medför en ökad risk för att ytterligare avgiftshöjningar kan leda till att gods flyttas över till andra transportslag, främst lastbil, med negativa effekter för företag som bedriver sjötransporter på Vänern och Mälaren. Sjöfartsverket är medvetet om denna målkonflikt mellan behovet av full kostnadstäckning för lotsningsverksamheten då myndigheten vill underlätta framkomligheten på land genom att flytta över gods till sjöfarten. Enligt analyser av tidigare avgiftsförändringar står lotsavgifterna i Vänern för mellan 6,6 och 9,8 procent av de totala transportkostnaderna, jämfört med det nationella genomsnittet på mellan 0,1 och 3,9 procent. Dessa regionala skillnader beror på unika förutsättningar i Vänern

---

² Sjötrafik i Vänern och Mälaren, VTI rapport 1040

Datum
2025-02-10

Dnr 25-00133

och Mälaren, såsom långa lotsleder och färre anlöp, vilket gör sjötransporten i dessa områden mer känslig för avgiftsförändringar. Rapporten indikerar att sjöfarten generellt är relativt okänslig för kostnadsökningar, med en uppskattad minskning av transportvolymen på endast 0,11–0,19 procent vid en 1-procentig kostnadsökning. Vissa godssegment, såsom trä- och jordbruksprodukter, har dock en högre priskänslighet, vilket kan göra dessa segment mer sårbara för höjningar.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Sjöfartsverket bedömer att inga andra konsekvenser för de berörda företagen finns.

Beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Även fast små företag kan påverkas beroende på hur långa lotsningar deras fartyg behöver så anser Sjöfartsverket att ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag vid utformningen av reglerna.

Beskrivning av effekter för kommuner eller regioner

Kommuner och regioner påverkas inte av de föreslagna ändringarna.

Kontaktperson Andreas Åhlander +46(0)10 478 5733
andreas.ahlander@sjofartsverket.se